

PRIKAZ KNJIGE

Nivex Koller-Trbović (Ur.)

Izvansudska nagodba u kaznenom postupku prema mladima u sukobu sa zakonom u Republici Hrvatskoj. Ured UNICEF-a za RH, Zagreb, 2013.

U izdanju Ureda UNICEF-a za Hrvatsku tiskana je knjiga pod naslovom *Izvansudska nagodba u kaznenom postupku prema mladima u sukobu sa zakonom u Republici Hrvatskoj*, urednice Nivex Koller-Trbović.

Tematika knjige odnosi se na poseban podsustav u hrvatskom sustavu odnosa društva prema mladima u sukobu sa zakonom, koji se organizira i izvodi kao posebna obveza - izvansudska nagodba. Ta djelatnost u Hrvatskoj se provodi već 11 godina, a sam projekt dvije godine duže. U tom kontekstu ova knjiga ima ulogu osnovne literature na tom području. Prethodnica te knjige bila je izdana 2003. Ovdje je riječ o novoj knjizi, više primjerenoj današnjem vremenu, kao i do sada prikupljenim iskustvima. Urednica knjizi pripisuje ulogu priručnika pri edukaciji studenata i novih stručnjaka, ali i pomoć u radu sadašnjih službi za izvansudsku nagodbu.

Prvi, konceptualni dio knjige, ima tri poglavlja. Prvo poglavlje (*autorica Antonije Žizak i Anje Miroslavljević*) bavi se teorijsko-filozofskim i konceptualno-operacionalnim utemeljenjem izvansudske nagodbe. Dvama, djelomično protuslovnim koncepcijama i funkcijama odaziva društva na prijestupništvo mladih, kažnjavajućem i rehabilitacijskom pristupu, autorice dodaju i treću ulogu i funkciju te konceptualni stup, "obnavljajuće"/restorativne pravde, odnosno, rekonstruktivnog pristupa. Pritom pojašnjavaju zbog čega se odlučuju za daljnju uporabu prvog pojma. Daju prikaz klasičnih i suvremenih definicija, pojmova, znanja i vještina potrebnih za takav rad, te kratki prikaz nekoliko teorija koje pojašnjavaju svrhu i učinke tog pristupa. Pri tome je, najvažniji (relativno) novi cilj davanja važnosti žrtvi, odnosno, oštećeniku. Knjiga se odnosi na jedan od četiri modela restorativne pravde, na medijaciju između žrtve i počinitelja, koji je u europskom okviru najpoznatiji i najčešće korišteni model.

Drugo poglavlje (*autorica Helence Pirnat-Dragićević i Lidije Schauerl*) donosi pregled pravnih okvira, pretežno Vijeća Europe i Ujedinjenih naroda, potom hrvatskih nacionalnih pravnih okvira te zakonskih kriterija i stručnih pretpostavki za

primjenu tog pristupa. Poglavlje završava s nekoliko podataka o provođenju izvansudske nagodbe u Hrvatskoj od 2004. do 2011. godine.

Treće poglavlje (*autorice Nivex Koller-Trbović*) sistematično, pregledno i detaljno opisuje stručno-teorijske odrednice hrvatskog modela izvansudske nagodbe, tijek i proces, ulogu posrednika, standarde kvalitete modela i njegove provedbe te rezultate provjere procesa i učinkovitosti izvansudske nagodbe u Hrvatskoj. Pri tome uspoređuje sudski i izvansudski postupak, navodi prednosti izvansudske nagodbe za sve njene pojedinačne sudionike, te posebno koncizno i jasno ukazuje na etičke aspekte i kriterije kvalitete. Zaključno se daje pregled dosadašnjih istraživanja primjene i evaluacije izvansudske nagodbe u Hrvatskoj.

Drugi dio knjige je praktično i metodički orijentiran. Najopsežnije poglavlje detaljno opisuje primjenu različitih metoda u zajedničkom razgovoru između žrtve i počinitelja (standardna metoda, metoda zrcala, tandem, metoda miješanih parova, poštar, vodeničko kolo). Metode su prvo načelno obrazložene, a potom detaljno opisane po fazama i koracima te pojašnjene na primjerima.

Knjiga završava prikazom informativnog letka te primjerima različitih dokumenata, dopisa, potvrda, sporazuma itd., koji se upotrebljavaju pri izvođenju izvansudske nagodbe.

Knjiga ispunjava dvostruku ulogu, istovremeno je udžbenik i priručnik. Autori su prilikom kreiranja sadržaja "postigli" optimalan omjer teorije i praktične primjene, znanstvenog i stručnog, konceptualnog i normativnog. Sadržaji u knjizi poredani su smisleno i s jasnom niti vodiljom. Konceptualna poglavlja su opremljena prilično bogatim popisom literature jako različitih vrsta, cjelokupno relevantne i suvremene. Tekst je lako čitljiv, pristupačno strukturiran, oblikom dinamičan i napisan pristupačnim, a istovremeno stručnim besprijejkornim jezikom, što sve povećava njegovu primjenjivost.

**Pripremio:
Prof. dr.sc. Bojan Dekleva**